

**Zápisnica z 58. mimoriadneho zasadnutia Slovenskej rektorskej konferencie
13. 5. 2011, Bratislava**

Prítomní:

- Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD.
- prof. Ing. Viera Cibáková, CSc.
- Dr.h.c. prof. Ing. Anton Čižmár, CSc.
- prof. Ing. Tatiana Čorejová, PhD.
- Dr.h.c. prof. PhDr. Dana Farkašová, CSc.
- doc. ThDr. Andrej Filipek, SJ, PhD.
- brigádny generál doc. Ing. Miroslav Kelemen, PhD.
- prof. Ing. Ivan Kneppo, DrSc.
- prof. Ing. Vojtech Kollár, CSc.
- Dr.h.c. prof. PhDr. Beáta Kosová, CSc.
- plk. Prof. Ing. Václav Krajník, CSc.
- Dr.h.c. prof. MUDr. Branislav Lichardus, DrSc.
- prof. RNDr. René Matlovič, PhD.
- Doc. Ing. Jozef Matúš, CSc.
- Dr.h.c. prof. Ing. Marián Mesároš, CSc.
- prof. RNDr. Karol Mičieta, PhD.
- prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc.
- doc. Mgr. art. Matúš Oľha
- Dr.h.c. prof. Ing. Karol Polák, DrSc.
- doc. Ing. Robert Redhammer, PhD.
- prof. Ing. Dušan Repčík, CSc.
- Dr.h.c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD.
- prof. akad. mal. Stanislav Stankoci
- prof. JUDr. Ján Svák, CSc.
- doc. RNDr. János Tóth, PhD.
- prof. Ing. Ján Tuček, CSc.
- prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.
- prof. Tadeusz Zasepa, PhD.

Ospravedlnení:

- Samuel Abrahám, M.A., PhD.
- prof. RNDr. Lev Bukovský, DrSc.
- mult. Dr.h.c. prof. MUDr. Vladimír Krčméry, DrSc.
- prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD.
- prof. Ondrej Šulaj

Hostia:

- Eugen Jurzyca, minister školstva, vedy, výskumu a športu
- Jaroslav Ivančo, štátny tajomník
- doc. RNDr. Peter Mederly, CSc.

- Mgr. Miriam Žiaková
- Mgr. Roderik Klinda, generálny riaditeľ sekcie ŠF EÚ
- Ing. Alexandra Drgová, generálna riaditeľka Agentúry MŠVVaŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ
- prof. Ing. Peter Plavčan, CSc., generálny riaditeľ sekcie vysokých škôl MŠVVaŠ SR
- Mgr. Jozef Jurkovič, riaditeľ odboru vysokoškolského vzdelávania
- prof. Ing. Ľubor Fišera, DrSc., predseda AK
- prof. Ing. Viktor Smieško, CSc., predseda RVŠ
- MUDr. Alexander Kurtanský, podpredseda OZ pracovníkov školstva a vedy na Slovensku

Program zasadnutia

1. Schválenie programu zasadnutia
2. Stanovisko SRK k návrhu vecného obsahu novely zákona o vysokých školách
3. Metodika a rozpis dotácie zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2012
4. Štrukturálne fondy – aktuálne problémy a nové výzvy OP Vzdelávanie a OP Výskum a vývoj
5. Rozličné

K bodu 1: Schválenie programu zasadnutia

Prezident SRK prof. Vozár privítal prítomných členov SRK na pôde Univerzity Komenského v Bratislave. Prítomných členov SRK osobitne pozdravil prof. RNDr. Karol Mičieta, PhD., rektor Univerzity Komenského v Bratislave.

Program 58. zasadnutia SRK bol odsúhlasený v zmysle pôvodného návrhu. Za overovateľov zápisnice boli navrhnutí a schválení: prof. Tuček a prof. Matlovič. Za členov návrhovej komisie boli navrhnutí a schválení: prof. Čižmár, prof. Matlovič, prof. Mičieta a prof. Svák. Súkromné vysoké školy informovali o nositeľoch troch kuriálnych hlasov, a to: prof. Cibáková, prof. Repčík a prof. Lichardus.

K bodu 2: Stanovisko SRK k návrhu vecného obsahu novely zákona o vysokých školách

Diskusia sa uskutočnila za účasti p. ministra a hostí.

V rámci všeobecnej diskusie rektori upozorňovali na potrebu podrobnej analýzy súčasného stavu ako aj účinnosti a efektívnosti minulých opatrení na zabezpečovanie, resp. posilňovanie kvality na vysokých školách. Rektori by privítali, keby ministerstvo vypracovalo dlhodobú koncepciu rozvoja vysokých škôl v SR, ktorá by bola zdrojom budúcich legislatívnych zmien. Rektori by uprednostnili, keby ministerstvo vypracovalo a predložilo nový zákon a nie v poradí už 24. novelu zákona o vysokých školách. Minister predložený návrh zdôvodnil predovšetkým časovou náročnosťou prípravy alternatívnych materiálov.

Rektori v rámci diskusie deklarovali, že sa stotožňujú s nosným zámerom návrhu posilňovať kvalitu na vysokých školách. Zároveň však upozorňujú, že bez náležitého financovania sa vyššia kvalita na vysokých školách nedá dosiahnuť. Súčasná miera financovania

nezabezpečuje konkurencieschopnosť vysokých škôl, priestory vysokých škôl sú v zlom stave. Z prostriedkov ŠF sa posilnila investičná činnosť – modernizujú sa priestory a IKT vysokých škôl mimo Bratislavy. Zároveň však v roku 2011 boli rezortu prakticky odobraté kapitálové prostriedky zo štátneho rozpočtu, medziročný pokles 2010/2011 bol viac ako 66%.

Minister potvrdil, že na základe analýzy, ktorú predložilo na rokovani vlády ministerstvo financií, je rezort školstva na Slovensku v porovnaní s inými krajinami z hľadiska podielu na verejných financiách finančne najpoddimenzovanejším rezortom. Vzhľadom k stavu verejných financií sa však v krátkodobom časovom horizonte nedá očakávať zmena tohto stavu. Pripustil, že financovanie je veľmi úzko prepojené so zabezpečením a zvyšovaním kvality vysokých škôl.

Z diskusie k návrhu vyplynulo, že ustanovenia a viaceré opatrenia sú formulované všeobecne, a preto SRK vznesie podrobné pripomienky až k návrhu paragrafového znenia novely zákona o vysokých školách, ako aj k ďalším súvisiacim predpisom.

Po ujasnení procedurálnych otázok členovia SRK vecne diskutovali k jednotlivým návrhom tak, že predsedajúci vytvoril tematické bloky podľa členenia predloženého materiálu.

1. Členenie vysokých škôl

Rektori v podstate nemajú vážne výhrady voči zrušeniu kategorizácie vysokých škôl podľa existujúceho modelu založenom na komplexnej akreditácii. Ukázalo sa, že kategorizácia vysokých škôl podľa kvality sa pravdepodobne nedá uskutočniť. Do budúcnosti treba podporovať diferenciaciu vysokých škôl podľa poslania, ako napríklad „research intensive“ univerzity a „teaching“ univerzity.

2. Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečovanie jeho kvality

Rektori sú toho názoru, že:

- a) nie je možné posilňovať kvalitu a konkurencieschopnosť vysokých škôl bez adekvátneho financovania,
- b) akreditácia má mať pevné a jasne definované kritériá, aby výsledok akreditácie nebol závislý od posudzovateľov, ale aby sa výsledok akreditácie dal predvídať vopred,
- c) odňatie akreditácie v prípade nedostatkov môže byť fatálne v prípade veľkých odborov (učiteľstvo) alebo jednodoborových fakultách/školách (napr. lekárske fakulty),
6 rokov je trest likvidačný,
- d) táto časť obsahuje viacero nejasných formulácií a preto bude dôležité paragrafové znenie a súvisiace predpisy a vecnosť kritérií.

3. Úprava inštitucionálneho postavenia a usporiadania Akreditačnej komisie

Postoj rektorov k návrhom je taký, že podstatné je, aby Akreditačná komisia mala podmienky na svoju prácu a aby Akreditačná komisia pracovala transparentne a bola medzinárodne akceptovaná.

4. Spresnená úprava dennej a externej formy štúdia

Pripomienky možno sumarizovať nasledovne

- a) rektori v podstate súhlasia s tým, aby bolo externé a denné štúdium z hľadiska študijných povinností rovnocenné,

- b) existujú reálne obavy, že na Slovensku začnú pôsobiť pobočky zahraničných vysokých škôl, ktoré budú pokračovať v tradícii externého štúdia doterajšou formou, t.j. konzultáciami a skúškami a slovenské vysoké školy prestanú byť konkurencieschopné,
- c) preto je potrebné riešiť celý slovenský trh vysokoškolského vzdelávania a nie iba slovenské vysoké školy,
- d) štátne skúšky – rektori podporujú zvýšenie dôrazu na vypracovanie a obhajobu záverečnej práce, ktorá je štátnou skúškou,
- e) rektori požadujú, aby sa v zámere ani legislatívnych materiáloch nezdôrazňovala možnosť ukončovať externé štúdium za kratší čas ako denné, lebo táto možnosť je teoretická a prakticky značne hypotetická, štandardná dĺžka štúdia by v princípe mala byť rovnaká alebo dlhšia ako pri dennom štúdiu.

5. Súkromné vysoké školy

bez komentára

6. Školené a poplatky spojené so štúdiom

bez komentára

7. Vysokoškolskí učitelia

a) Rektori požadujú, aby sa mohlo obsadiť funkčné miesto doc. alebo prof. osobou bez príslušného titulu iba jedenkrát a to max. na 5 rokov. Návrhy sa budú odsúhlasovať vo vedeckých radách.

b) Rektori požadujú možnosť vytvárať na vysokých školách vlastné mzdové predpisy tak, aby spodné platové hranice boli rovnaké ako v zákone o odmeňovaní pri výkone práce vo verejnom záujme, ale aby si horné hranice mohli školy stanovovať samé, t.j. aby horné hranice nepredpisoval žiadny zákon.

c) Rektori nesúhlasia s vládnyim návrhom zákonníka práce, ktorý výrazne obmedzuje prijímanie zamestnancov na dobu určitú na max. na 3 roky a opakovanie iba v tomto časovom rámci, pre zamestnávanie vysokoškolských učiteľov je súčasná právna úprava zákonníka práce oveľa výhodnejšia.

d) Rektori požiadali hľadať riešenie na obmedzenie viacnásobných pracovných úväzkov (presahujúcich 100%).

8. Ďalšie opatrenia

Rektori požadujú ponechať úpravu povinnosti študentov potvrdzovať informáciu o nastúpení na štúdium, ako aj úpravu zápisov na štúdium v podobe súčasne platného zákona o vysokých školách.

Rektori žiadajú do novely doplniť

1. Aby verejné vysoké školy mohli s vlastnými zdrojmi t.j. finančnými prostriedkami mimo dotácie zo štátneho rozpočtu podnikat', resp. ich zhodnocovať vkladáním na úročené účty v komerčných bankách.
2. Legislatívne riešiť štúdium študentov so zdravotným postihnutím.

V diskusii vystúpili: p. minister Jurzyca, doc. Filipek, prof. Mičieta, doc. Redhammer, prof. Sivák, prof. Tuček, plk. Krajník, prof. Vozár, prof. Sivák, prof. Fišera, prof. Čižmár, prof.

Smieško, prof. Matlovič, prof. Kosová, prof. Mirossay, prof. Zasepa, MUDr. Kurtanský, Mgr. Jurkovič, prof. Cibáková.

Všetky stanoviská a pripomienky vysokých škôl zaslané na sekretariát SRK budú postúpené v stanovenom čase ministrovi školstva.

Slovenská rektorská konferencia prijala k bodu 2 uznesenie č. 1.

K bodu 3: Metodika a rozpis dotácie zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2012

Minister školstva, vedy výskumu a športu SR a doc. Mederly ústne informovali o pripravovaných zmenách v metodike a v rozpise dotácie zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2012. Slovenská rektorská konferencia ústne informácie ministerstva k bodu 3 berie na vedomie.

Minister prisľúbil poslať SRK Metodiku a rozpis dotácie zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2012 do konca mája 2011.

Minister prisľúbil poslať SRK rozpis príspevkov na stravu pre študentov pre obdobie od 1. 9. 2012, do konca júna 2011.

K bodu 4: Štrukturálne fondy – aktuálne problémy a nové výzvy OP Vzdelávanie a OP Výskum a vývoj

Zástupcovia ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR informovali rektorov o zmenách v administratívnej agende štrukturálnych fondov, o prioritách a najbližších termínoch výziev.

Rektori požiadali prítomných predstaviteľov a zástupcov ministerstva a agentúry o pomoc pri odstránení prekážok v úspešnom riešení projektov, a to najmä: zefektívnenie, zjednodušenie agendy verejného obstarávania, v ďalších výzvach podľa možnosti zrušiť 5 % dofinancovanie (ako je to napr. pri SAV); včas informovať o prioritách a výzvach, aby bolo možné pripraviť potrebnú dokumentáciu (v prípade stavebných prác je potrebná dlhšia lehota na prípravu dokumentácie a dokumentácia je aj finančne náročná).

Rektori požadujú, aby sa prehodnotila nutnosť povinnej spoluúčasti vysokých škôl.

Rektori požadujú, aby sa zvýšilo zastúpenie SRK v monitorovacích výboroch ŠF.

Rektori pokladajú doterajšie výzvy v rámci opatrenie 5.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu za veľmi prínosné a požiadali ministra o podporu realokácie OP Výskum a vývoj v prospech opatrenia 5.1.

V diskusii vystúpili: prof. Vozár, minister, prof. Mičieta, doc. Mederly, Ing. Drgová, štátny tajomník, generálny riaditeľ pre ŠF, doc. Redhammer, prof. Kosová, prof. Čižmár

K bodu 5: Rozličné

Prof. Vozár a prof. Čorejová informovali prítomných rektorov o možnosti spolupráce s firmou Junior Achievement Slovensko, n.o., predovšetkým v rámci ich vzdelávacích programov – Povolanie podnikateľ.

Uznesenie č. 1

SRK súhlasí so zámerom vecného obsahu novely zákona o vysokých školách podporovať zvyšovanie kvality na vysokých školách s odporúčaním spojiť novelu s analýzou súčasného stavu vysokých škôl, vrátane ich financovania.

SRK odporúča ministrovi zohľadniť pripomienky z jednotlivých vysokých škôl v ďalšom legislatívnom procese v súvislosti s novelou zákona o vysokých školách.

Overovatelia:

.....
prof. Ing. Ján Tuček, CSc.

.....
prof. RNDr. René Matlovič, PhD.

.....
prof. RNDr. Libor Vozár, CSc.

prezident

Slovenskej rektorskej konferencie

Zapísala: Ing. Denisa Voskárová